

- **Jakobian**

Sprawdźmy, jak zachowuje się standardowe wyrażenie przy deklaracji zagnieżdżenia zmiennych

```
abc = D[g[α[x, y], β[x, y]], x]
```

```
g(1,0)[α[x, y], β[x, y]] α(1,0)[x, y] + g(0,1)[α[x, y], β[x, y]] β(1,0)[x, y]
```

Oczywiście normalne podstawienie nie daje obliczenia pochodnej α

```
Evaluate[abc /. {α[x, y] :> x}]
```

```
g(1,0)[x, β[x, y]] α(1,0)[x, y] + g(0,1)[x, β[x, y]] β(1,0)[x, y]
```

i trzeba użyć Pure function

```
α(1,0)[x, y] /. {α :> (#1 ^ 2 &)}
```

```
2 x
```

Zdefiniujmy jacobian (macierz)

```
Jak[α_, β_] := Outer[D, {α[x, y], β[x, y]}, {x, y}]
```

```
Jak[α, β]
```

```
{{α(1,0)[x, y], α(0,1)[x, y]}, {β(1,0)[x, y], β(0,1)[x, y]}}
```

w podobny, jak wyżej sposób mamy konkretną wartość

```
Jak[α, β] /. {α :> (#1 ^ 2 - #2 ^ 2 &), β :> (#1 * #2 &)}
```

```
{{2 x, -2 y}, {y, x}}
```

- **A teraz przejdźmy do transformacji potrzebnej w metodzie charakterystyk.**

zadanie będzie polegało na automatyzacji do pewnego stopnia rachunków poszukiwania równań charakterystyk

wyberzmy jakieś równanie i wymiar

```
NN = 3;
```

```
wyr = y * D[u[x, y, z], x] - x * D[u[x, y, z], y] == 0
```

```
-x u(0,1,0)[x, y, z] + y u(1,0,0)[x, y, z] == 0
```

wykonajmy pewne przekształcenia typu $D[u[x, y], x_i] \rightarrow p_i$

```
(* zamiana symboliki: *) in = {x, y, z};
```

```
out = Table[Subscript[x, i], {i, NN}]
```

```
{x1, x2, x3}
```

```
rule1 = Table[in[[i]] → out[[i]], {i, NN}]
```

```
{x → x1, y → x2, z → x3}
```

```
(* np.: *) x * y /. rule1
```

```
x1 x2
```

```

wyr = wyr /. rule1
-x1 u(0,1,0) [x1, x2, x3] + x2 u(1,0,0) [x1, x2, x3] == 0

uA = Apply[u, out]
u[x1, x2, x3]

(* dziala podstawienie: *) 2 * u(0,1) [x1, x2] /. D[u[x1, x2], x2] => 3
6

rule2 = Table[D[uA, Subscript[x, i]] => Evaluate[Subscript[p, i]], {i, 3}]
{u(1,0,0) [x1, x2, x3] => p1, u(0,1,0) [x1, x2, x3] => p2, u(0,0,1) [x1, x2, x3] => p3}

```

rownanie przyjmuje postac $F(x_1, x_2, x_3, z = u, p_1, p_2, p_3) = 0$:

```

eq0 = wyr /. rule2
-p2 x1 + p1 x2 == 0

F = %[[1]]
-p2 x1 + p1 x2

(* rownania pirwsze charakterystyk, x': *) Dx = Table[D[F, Subscript[p, i]], {i, NN}]
{x2, -x1, 0}

eq1 = Table[Subscript[x, i] ', {i, NN}] == Dx
{(x1)', (x2)', (x3)'} == {x2, -x1, 0}

Table[Hold[D[Subscript[x, i], (#1 &)]], {i, NN}]
{Hold[∂n1& xi], Hold[∂n1& xi], Hold[∂n1& xi]}

```

teraz rownanie drugie, z' :

```

(* il. skalarny: *) Inner[Times, {a, b}, {x, y}, Plus]
(* lub *) {a, b} . {x, y}

a x + b y
a x + b y

pVec = Table[Subscript[p, i], {i, NN}]
{p1, p2, p3}

(* z': *) z' == Dx.pVec

eq2 = z' == -p2 x1 + p1 x2
z' == -p2 x1 + p1 x2

```

Zatem ukklad rownan jest:

```

Table[eq1[[1]][[i]] == eq1[[2]][[i]], {i, NN}]
{(x1)' == x2, (x2)' == -x1, (x3)' == 0}

```

dolaczamy rownanie 2:

```
uklad = Join[%, {eq2, eq0}]
{(x1)' == x2, (x2)' == -x1, (x3)' == 0, z' == -p2 x1 + p1 x2, z' == -p2 x1 + p1 x2, -p2 x1 + p1 x2 == 0}
Solve[uklad, {z', Subscript[x, 1]', Subscript[x, 2]'}]
{{z' -> 0, (x1)' -> x2, (x2)' -> -x1}}
```

Do czesci rownan jest potrzebne jednakze DSolve. Tu (cwiczenie: zautomatyzowac) recznie rownania te wklejono, dopisano parametr 's'.

```
FullForm[(x1)']
FullForm[x1']
Derivative[1][Subscript[x, 1]]
Derivative[1][Subscript[x, 1]]

FullForm[(x2)'[s]]
Derivative[1][Subscript[x, 2]][s]

DSolve[{(x1)'[s] == x2[s], (x2)'[s] == -x1[s]}, {x1[s], x2[s]}, s]
{{x1[s] -> C[1] Cos[s] + C[2] Sin[s], x2[s] -> C[2] Cos[s] - C[1] Sin[s]}}
```